

зѣниль приходити и присыпти. А тымъ часомъ иле благочестивыхъ при старожитности отзываючись иистанцю чинити, если ти святитель потребуетъ радосное оказия и мѣстца не опущай и в помноженю побожныхъ учинковъ молитву пилную чинячи за пана своего при вѣрѣ нево-атпливой працовати неуставай, абы и въ нынѣшнемъ и пришломъ вѣку милость Христова и благословеніе его святое на васъ заставало, чого благочестивимъ сердцемъ каждому благочестивому вѣры спріаемъ и Христа Бога молимъ. З Богоспасаемаго града Кіева, з обители Архангеловы церкви Золотоверхое, въ лѣто мірскаго бытія 7129 декабря 15 дnia, Христова же смотренія 1621 року, индикта пятаго.

(Іовъ Борецкій митрополитъ кіевскій православный рукою власною.)

(Съ подлинника, находящаюся въ Архивѣ Ставроптическаго Института во Львовѣ, въ связкѣ документовъ подъ № 413).

XXXIX.

Грамота кіевскаго митрополита Іова Борецкаго къ православнымъ южно-руссамъ, съ извѣстіемъ о клеветахъ, распространяемыхъ латино-уніатскою партіею относительно его самаго и М. Смотрицкаго, и съ просьбою принимать посланного съ митрополитанскимъ полномочіемъ іеромонаха Леонтія.

1623 г. мая 23.

Іовъ Борецкій, милостію Божією Архієпископъ Митрополитъ Кіевскій, Галлицкій и всея Росії.—Всемъ весполъ благочестивымъ церкве восточная благопослушнымъ великоимениаго народу росийскаго всякого стану духовнаго и свѣтскаго достоенства побожнымъ людемъ, смиренія нашего въ духу наймилшымъ сыномъ: ласки, покою и милосердія отъ Вседержителя Бога, и въ помыслномъ тѣла и души новоженю долголѣтнаго здоровья, и благословенства отъ живопріемъ-

наго Владыки Христа гроба, ныне и въ безконечный вѣкъ зычимъ.

Записе давно въ повиности повѣреного собѣ отъ Христа, презъ рукоположеніе святѣшаго Патріархи Іерусалимскаго, за злѣченіемъ нашого Константинопольскаго, въ церкви святои росийской пастырства, смиреніе мое и зъ братьею благочестивыми Епископами почувающи ся, если то и отъ апостатовъ розными потварами, яко ихъ отецъ лжи научилъ, кламсты преследованы, и яко имъ годилося удаваны и запинаны былимы,—писмены единакъ своими побожности вашое потьплати не представало, и въ старожитномъ, святомъ, отеческомъ благочестіи васъ утвержати не занехивало: зачимъ и теперешнаго часу, кгдѣмы за ласкою всемогущаго Бога и зъ публикованыхъ листами Его Королевской милости за инъстаницею и уданемъ опачимъ отъ апостатовъ сеймовне предъ сенатомъ Его К. милости, пана нашего милостиаго, потвары о зраду и практики турецкіе яспе и очевисте усправедливлися, и въ невинности своей остали, до того и конституціею сеймовою волного уживанія старожитнаго благочестія восточного народови рускому въ панствѣ наѧсѣшшаго господаря Короля, пана нашего милостиаго, духовнымъ и свѣцкимъ якожъ колвекъ стану варованы, а звлаща пжъ насъ дошло вѣдати, же апостатове, которымъ завше въ недостатку правды кламства заживати не есть встыдъ, знову послѣ тое сеймовое справоты наптое, новую змисливши потварь, яко бысмо мы Іовъ Митрополитъ и Мелетій Смотрицкій Архепископъ мелн достоенствъ и рукоположеніа Епископъскаго своего тамъ зреchisя, и своее помовы и блуду зацныхъ и преднейшихъ Сенаторовъ Короны и великого князества Литовскаго, яспе освѣцоныхъ ксеньда Арцыбискупа Кгнезненскаго, прымаса Королевства, и ксендза бискупа Виленскаго, личнѣю свѣдоцтва не встыдливѣ покрывши, смѣютъ невиннѣ серца турбовать и до своее апостазий, якъ рыбу до сетї, замутивши воду, простыѣ ловити, твердомшихъ утлiti: тымъ снадней сдался, якожъ и барзо пригоже тымъ писа-

немъ нашимъ до побожностей вашихъ черезъ намилшого во Христе брата и сослужителя господина Леонтія іеромонаха отозватися зъ повинности пастырства своего, остерегаючи христіанство ваше, абысте жаднымъ вѣтромъ апостатского унитского дыхания хвеялися не допущали, але на грунте старожитности святое восточное церкви, отколи зъ продковъ своихъ першую ведомость о Бозе взялисте и въ имя Пресвятое Тройцы зъ воды и Духа есть родившияся, поганское сль поты збыли, и отпусту греховъ доступивши сыновства Божего титулемъ учени, надѣю въчного живота, презь превидные церковные сакрамента, упевнени, въ послушенствѣ и благословенствѣ святѣйшихъ всходнихъ отцевъ Патріарховъ и отъ нихъ порядне благословенныхъ и посвяченныхъ митрополитовъ и епископовъ по все вѣки, ажъ до сего часу живали, и далей не отменъне, яко истинни и завше правду милуючи народу росийскому сынове, при томъ же моцно бы ся крепили, зеволяючи рачей смерти а нижли на меншее што отцевскаго, збавенаго застановеня зменити и на иную сторону схилитися; нехай яко хотеть и якося ему подобаетъ ныне починаеть; едина то смертная година если ся не обачить и при церкви, единей матери своей не знайдеть, не обявить и выродство его ясне укажетъ, чого вась истинный Боже, превѣчный царю, уховати рачь. А ижъ тежъ вѣдаемъ, же за недостаткомъ отъ часу давнаго порядное въ церкви нашей святыни и на порядкомъ збавеныхъ таємницъ, пре отлеглость пастырей зверхнѣйшихъ, которомъ то самымъ што року отновляти канонне и до церквей отсылати належить, мусело нешто зходити; благочестивымъ каноницмъ священникомъ присыламъ мира святого, которое есть Духа святого при крещеніи примоване, безъ чого и крещеніе хрено бываетъ, до того антиминсовъ на олтари где бы недоставало отъ благочестыхъ для насвятшее оферы тѣла и крови сына Божего по пристойномъ посвящденю церкве отправованя, штосмы полечили и благословили тому помененому брату и сослужителю нашему господину Леонтию, гдѣбы не

было отъ благочестивого епископа церкве албо олтаря по-священого, абы властію всесвятого и животворища Духа недостатки христіанскіе отъ зверхности наше митрополитанское наполнялъ, церкви освѣчалъ, сакраментами збавенными шафовалъ, слова евангельского проповѣдю, ведле даннаго собе отъ Христа Бога дару, вѣрныхъ сердца утверждалъ и утѣшалъ, порядку всякого въ церквѣ Божіей дозиралъ, межи священниками протопопы поставлялъ и имъ дозоръ въ церквѣхъ Божіихъ полецалъ, духовныхъ где можно збиралъ, второженцевъ, вдовоженцовъ, третеженцовъ поповоь именемъ Божіимъ и властію намъ отъ Бога данною митрополитанскую отъ священства отдалялъ, и съкраментами шафовати забранялъ, межи простыми людьми малженствомъ незаконныхъ, не сплюбныхъ, разводовъ и роспустовъ беззаконныхъ, зъ поваги кононовъ святыхъ отцевъ и наше, пизно абы постерегаль и все по канонамъ и по закону Божому духомъ кротости исправлялъ; который то у нобожностей вашихъ яко нашего смиренія послушникъ и посланикъ ведлъ повероного собе дозору поваги по всѣхъ повѣтѣхъ и церквахъ светѣйшое столицѣ митрополіе кіевское по всходнемъ благочестію послушныхъ, абы ласкаве пріомованій отъ урядовъ христіанскихъ побожныхъ, гдѣ бы потребовалъ въ поправе застарелыхъ нерядовъ духовныхъ и христіанъ скіихъ ратованій и пристойне шанованій быль, пизно и смиreno просимъ; жадаемъ, абы милость Христова и благословеніе смиренія нашего съ вами пребывало, котораго побожностямъ вашимъ пріаемъ и Христа Бога молимъ.—Данъ зъ Кієва, зъ монастыря Михайлівского церкви золотэверхое, дня 23 мая, 1623 року.

Богомолца Вашихъ малостей
Іовъ Бореїкій митрополитъ Кіевскій
рукою власною.

(Изъ рукописнаго сборника, найденнаго нами между старыми бумагами и вещами въ архивѣ Кіево-печерской Лавры.)

Примъч. Предостерегая православныхъ относительно ложныхъ извѣстій, распространяемыхъ латино-уніатскою партіею о сложеніи южно-русскими іерархами своего сана,—Іовъ Борецкій, безъ сомнѣнія, имѣлъ въ виду слѣдующій вымышленный документъ, появившійся въ 1623 году: „Ja Jow Borecki y ia M. Smotrycki sami od siebie u inszych osob duchownych zeznawamy listem naszym, isz w roku 1620 za przyiachane w te kraie z Graecyi Theophana graeca, który mianował się byc Patriarchą ierozolimskim, poswiecalismy się byli od niego bez wiadomości y praezentaty iego K. M., pana naszego miłosciwego, ia Borecki na Mitropolią Kiiawską, a ia Smotrycki na Archiepiskopstwo Połockie, y insze Episkopie: Ažesmy to uczynili przeciwko prawom duchownym y swieckim y zwyczaem dawnym krolewstwa..... Maiestat y zwierchnośc Jego K. M. obrazili. Tedy my uznawszy ony błąd y występek nasz daiewy się y uznaiemy być winnymi y karania godnemi od Jego K. M. y wszystkiej Rzeczy Pospolitey. Ale isz nam K. J. M. za przyczyną ich M. panow senatorow ten występek odpuszczył y przebaczyć raczył, my tesz z.... urzędow Metropolii y Archiepiskopstwa Połockiego y inszych Episkopii, także tytułu Arehimandriczego. ktoresmy wsze ko sobie niesłusznie byli przywlaszczyli, zrzekamy się wiecznymi czasy, dając znac tym listem naszym dobrowolnym... takisz podacie listu tego żadney przeskody y iurisdycey duchowney terazneyszym ych Mosciom oycu Metropolice Kiiowskemu y oycu Archiepiskopowi Połockiemu y inszym Episkopom tego państwa od. J. K. M. uprzewileowanym a ni sami przez się y przez poslanca, ani przes listy nasze czynic nie mamy. Lecz... mamy o pokoy w monasteru od Jego K. M. nam naznaczony. A ieslibysmy temu listowi naszemu nie dosyć uczynili y przeciwko któremu punctowi s nich wykraczali, tedy sub penam kriminae laesae maiestatis podpadać mamy, o którą..... y dowodem słusznym Duchownych uprivelowanej nabożenstwa Ruskiego a na poparcie instrygatora wolne bycie mamy czynic u każdego sądu y prawa, y na to dajemy ten list nasz dobrowolny ..... o Bodzie wielebnym y iasnie oswieconym ych mościom x. Walentemu Gembickiemu, Arcibiskupowi Gnieznienskiemu, y J. M. K. Eustachiuszowi Wołowiczowi, Bis-

kupowi Wilenskiemu y J. M. panu Leonowi Sapiezie h. W. X. L., xieżeciu Jego Mości Radziwiłowi Albrichtowi, Kanclerowi W. X. Litewskiego, tesz posłom ziemskim jego mosci panu Mikołaiu Triznie, kuchmistrowi W. X. L. y Jiego M. panu Alexandrowi . . . . . podkomorzemu Lwowskiemu s podpisem rąk naszych. Działał się w monasterze An. 1623.“—(Изъ рукоп. сборника, принадл. Киево-печер. Лавр.)

XL.

Актъ избранія Захаріи Копыстенского на Киево-печерскую архимандрию.

1624 г. июля 28.

Мы смиренные священноиноки, крылошане, застольники, чернцы, старцы, и все духовенство монастыра Печерского Киевского, и мы врадники земские обыватели и все рыцерство земли киевское, ознаймуюсь тымъ листомъ нашимъ, ижъ што дней килка предъ рочками кгородскими киевскими на день тринадцатый въ мѣсяцу ноябру, въ року теперешнемъ 1624 припадающими, годное памяти велебный отецъ Елисей Плетенецкій, архимандритъ пещерскій, з того свѣта смертю зполъ, по котораго смерти мы канитула, братя монастыра пещерского и мы обыватели воеводства киевскаго на рочъки вышъ мененые для справъ своихъ згромаждые, заховуючися водлугъ права и волиостей церкви Божьему манастирови Печерскому черезъ святобливое памяти королей ихъ милостей полскихъ Жигмонъта старого, подъ датою року тысяча пять сотъ двадцать второго даному, а потомъ черезъ светое памяти короля его милости Жигмонъта Августа потвержоному, въ которомъ описуетъ, ижъ кгды въ нихъ архимандрита не станетъ, тогды старцы того монастыра и обыватели земли киевское сами жъ мають архимандритомъ человѣка на то годнаго обирати и нась за